

սին, որ անտարակուսելի է, եթէ գործուած գործերուն միտ դնենք:

Ուրիշ տեղւոյ Թողլով ասոր լուսաբանութիւնն՝ առ այժմ յառաջ կը բերեմ՝ ինչ որ իտալացի G. Piatti հեղինակը այս մասին կ'աւանդէ (Storia critico-cronologica de' Romani Pontefici, Napoli, 1768, t. XII, p. 63)
 «1610ին Հայաստանի Կաթողիկոսն Մելքիսեդեկ Հռոմ ղըկեց Զաքարիա Վարդապետը (Vartabid): Նամակին մէջ Քահանայապետը կ'անուանէ Ընդհանրական Հովիւ Եկեղեցւոյ, եւ կը գովէ Նորին սրբութիւնը եւ արդարութիւնը: Պաւղոս Կաթողիկոսին պատասխանին մէջ զանիկայ կը փայփայէ. յետոյ զինք կը յորդորէ՝ որ Քաղկեդոնի ժողովոյն մէջ վճռուած վարդապետութիւնները պահպանէ, Հաւատոյ Գաւանթութիւն տայ, զոր արաբերէն՝ լեզուաւ կը ղըկէ անոր, եւ կը յորդորէ՝ որ դեգերի Աստուածաշունչի եւ ժողովոց կանոններուն մէջ, եւ կրօնական իրերու տարակոյսներուն մէջ Առաքելական Աթոռոյն դիմէ: Անոր ղըկեց ոսկեղէն խաչի մէջ կենսաբեր խաչափայտի մասն, եւ խոստացաւ ի նպաստ անոր եւ քրիստոնէից նամակ գրել Պարսից Թագաւորին, ինչպէս ալ կատարեց: Կաթողիկոսը Քահանայապետին հրահանգները այնպիսի յօժարութեամբ յանձն առաւ՝ որ անոր առանձնայատուկ սիրոյն արժանացաւ, որուն համապա-

1 Arabica, որ Armenia Հայերէն, պիտի ըսէր անշուշտ: